

LATVIJAS REPUBLIKAS
FINANŠU MINISTRIJA

Latvijas Vispārējās valdības budžeta plāna projekts 2015. gadam

Rīga, 2014

Saturs

Ievads.....	3
Makroekonomiskās attīstības scenārijs	4
Fiskālā stratēģija un strukturālās bilances mērķi	7
Pielikums: Metodoloģiskie aspekti.....	14

Tabulas

Tabula 1a: Izaugsme un ar to saistītie faktori.....	5
Tabula 1b: Patēriņa cenu izmaiņas	6
Tabula 1c: Darba tirgus attīstība.....	6
Tabula 1d: Sektoru bilances	6
Tabula 2.a: Vispārējās valdības budžeta mērķi sadalījumā pa apakšsektoriem	7
Tabula 2.b: Vispārējās valdības parāda attīstība 2014.-2015.gadā.....	8
Tabula 2.c: Netiešās saistības	8
Tabula 3: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu prognozes pie nemainīgas politikas sadalījumā pa galvenajām komponentēm	9
Tabula 4.a: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu mērķi sadalījumā pa galvenajām komponentēm.....	10
4.c.i) Vispārējās valdības izdevumi izglītībai, veselības aprūpei un nodarbinātībai	11
4.c.ii) Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā	11
Tabula 4.b: Izdevumi, kas tiek izslēgti no izdevumu kritērija	11
Tabula 5: Salīdzinājums ar Stabilitātes programmu 2014-2017	12
Tabula 6.a: Valstu specifiskās rekomendācijas	13
Tabula 6.b: ES Stratēģijas noteiktie mērķi attiecībā uz izaugsmi un darbu	13

Ievads

Latvijas Republika Eiropas Semestra ietvaros pirmo reizi iesniedz Vispārējās valdības budžeta plāna projektu, ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr.473/2013. Regula paredz koordinēt un stiprināt budžeta uzraudzības procesu *euro* zonā kopumā:

- nodrošinot vienotu budžetu izstrādes laika ietvaru – budžeta procesa uzraudzība, kas tiek veikta pavasarī līdz ar Konverģences un Stabilitātes programmu sagatavošanu un iesniegšanu Eiropas Komisijā (EK), tiek papildināta ar otru uzraudzības fāzi, kas tiek īstenota rudenī, *euro* zonas dalībvalstīm gatavojot gadskārtējo valsts budžetu;
- nosakot vienotus budžeta principus, kas balstās fiskālajos nosacījumos, ko paredz stiprinātais Stabilitātes un izaugsmes pakts.

Sakarā ar š.g. 4.oktobrī notikušajām Saeimas vēlēšanām, gadskārtējā valsts budžeta izstrāde joprojām ir procesā un uz pašreizējo mirkli vēl nav sagatavots gadskārtējais valsts budžeta likums. Līdz ar to 15.oktobrī Latvija iesniedz saīsinātu Vispārējās valdības budžeta plāna projektu, kas sagatavots balstoties uz Finanšu ministrijas atjaunoto makroekonomisko scenāriju un aktualizētajām fiskālajām prognozēm, kas izstrādātas pie nemainīgas politikas scenārija. Šo Vispārējās valdības budžeta plāna projektu 14.oktobrī ir apstiprinājusi pašreizējā valdība un 15.oktobrī Saeimas Eiropas lietu komisija. Līdz ar jaunās valdības izveidi, tiks turpināts darbs pie budžeta izstrādes, tādējādi tiks sagatavots izvērstis Vispārējās valdības budžeta plāna projekts un iesniegts EK un *Euro* grupai līdz ar 2015.gada valsts budžeta likuma projekta iesniegšanu Saeimā.

Makroekonomiskās attīstības scenārijs

Pēc ekonomiskās izaugsmes atjaunošanās 2010.gada otrajā pusē un trim spēcīgas izaugsmes gadiem iekšzemes kopprodukta (turpmāk - IKP) pieaugums 2014.gada pirmajā pusē kļuvis lēnāks. Ja 2013.gadā IKP palielinājās par 4,2%, 2014.gada pirmajā ceturksnī izaugsme palēninājusies līdz 2,8% un otrajā ceturksnī – līdz 2,3%. Tomēr arī pēc šāda samazinājuma Latvijas IKP pieauguma tempi būtiski pārsniedz ES vidējos izaugsmes rādītājus.

Ekonomiskās izaugsmes pazemināšanos 2014.gada 1.ceturksnī lielā mērā noteikuši īstermiņa faktori, tajā skaitā lielākā metālu ražošanas uzņēmuma AS “Liepājas Metalurģs” darbības pārtraukšana un zemāks pieprasījums pēc energoresursiem siltās ziemas dēļ. Otrajā ceturksnī Latvijas ekonomikas attīstību sāka negatīvi ietekmēt arī saspīlētā ģeopolitiskā situācija un Krievijas ekonomiskās situācijas pasliktināšanās, samazinot eksporta apjomus uz Krieviju un citām Neatkarīgo Valstu Sadraudzības valstīm. Tajā pašā laikā ekonomikas izaugsmi sekmēja spēcīgais būvniecības nozares pieaugums, un arī mazumtirdzniecībā pēc nelielas piebremzēšanās gada sākumā otrajā ceturksnī atkal atsākās straujāks kāpums.

Ekonomikas izaugsmi 2014.gadā pamatā nodrošināja privātais patēriņš, ko stimulē darba tirgus situācijas uzlabošanās un darba samaksas kāpums. Taču līdz ar sagaidāmo ekonomiskās situācijas uzlabošanos ES, kā arī izzūdot AS “Liepājas Metalurģs” darbības pārtraukšanas negatīvajai ietekmei un 2012.gada lielās graudaugu ražas bāzes efektam, ekonomiskās izaugsmes modelis pakāpeniski pārveidosies un kļūs sabalansētāks starp iekšzemes patēriņu un ārējo pieprasījumu.

Nemot vērā 2014.gada pirmās puses rādītājus, kā arī saasinājumu Eiropas Savienības (ES) un Krievijas attiecībās, Krievijas noteiktās sankcijas, kā arī šo sankciju netiešo ietekmi, Latvijas ekonomikas izaugsmes prognoze 2014.gadam ir pazemināta no 4% līdz 2,9%, un 2015.gadam – no 4% līdz 2,8%.

Makroekonomiskās attīstības prognozes 2014. gada augustā, pamatojoties uz pieejamo makroekonomisko informāciju līdz 2014. gada 18. augustam. Lai nodrošinātu makroekonomisko prognožu neatkarību, makroekonomiskās attīstības scenārijs saskaņots ar Ekonomikas ministriju un Latvijas Bankas, kā arī prognožu izstrādes procesā notikušas konsultācijas ar komercbanku ekspertiem, kā arī starptautiskajiem partneriem – EK un Starptautisko valūtas fondu (SVF).

Izstrādājot makroekonomisko rādītāju prognozes, Finanšu ministrija ir ņēmusi vērā ES noteiktās sankcijas Krievijai, kā arī Krievijas augusta sākumā noteiktos pārtikas preču importa ierobežojumus. Tomēr ārējā vidē šobrīd ir vērojama ārkārtīgi liela nenoteiktība un turpmāko notikumu attīstību šobrīd nav iespējams prognozēt, tādēļ aktualizētās makroekonomisko rādītāju prognozēs veidotas pieņemot, ka nenotiek nedz turpmāka ģeopolitiskā situācijas eskalācija nedz arī strauja deeskalācija. Prognozēs tiek pieņemts, ka Krievijas noteiktās sankcijas saglabāsies spēkā un negatīvi ietekmēs izaugsmi līdz 2015. gada beigām, kam sekos pakāpenisks izaugsmes tempu pieaugums līdz 3,3% 2016. gadā un 3,6% 2017. gadā.

Lielākie riski ekonomiskās izaugsmei šobrīd saistāmi ar ģeopolitisko situāciju reģionā. Situācija, ja konflikts starp Krieviju un Ukrainu saasināsies un Krievija ievieš papildus sankcijas, kas ietekmēs Latvijas tautsaimniecību, vai jau noteikto sankciju netiešā ietekme

izrādīsies lielāka, nekā šobrīd tas tiek lēsts, Latvijas ekonomiskā izaugsme var būt lēnāka, nekā šobrīd prognozēts. Tāpat ES ekonomikas sentimenta indeksa dati norāda uz patērētāju un uzņēmēju augošo piesardzību, jo indeksa vērtība krīt jau četrus sekojošus mēnešus. Tomēr kā pozitīvais risks Latvijas ekonomikai minams MAS “Liepājas metalurga” darbības atsākšanās un ražošanas atjaunošana jau š.g. novembrī, kas varētu būtiski veicināt IKP izaugsmi.

Tabula 1a: Izaugsme un ar to saistītie faktori

	EKS Kods	2013	2013	2014	2015
		mljrd. euro	Pieaugums %		
1. Reālais IKP	B1*g	20,8	4,2	2,9	2,8
no kā					
pieskaitāmi aprēķinātajai ietekmei no budžeta pasākumiem uz ekonomikas izaugsmi					
2. Potenciālais IKP		20,7	2,6	3,0	3,3
Devums					
Devums Pot.IKP: Darba Spēks			0,2	0,4	0,5
Devums Pot.IKP: Kapitāls			1,2	1,1	1,1
Devums Pot.IKP : Faktoru Produktivitāte			1,1	1,5	1,7
3. Nominālais IKP	B1*g	23,2	5,3	3,8	5,2
Reālā IKP komponentes					
4. Privātais patēriņš	P.3	13,1	6,2	3,1	3,2
5. Valdības patēriņš	P.3	3,3	-4,2	2,8	2,8
6. Bruto pamatkapitāla veidošana	P.51	4,7	-5,2	1,6	0,6
7. Izmaiņas krājumos	P.52 + P.53	-0,5	215,0	-5,0	1,5
8. Eksports	P.6	12,0	1,5	0,6	1,0
9. Imports	P.7	12,8	0,3	0,2	0,7
Devums reālā IKP pieaugumā					
10. Kopējais iekšzemes pieprasījums			1,7	2,7	2,6
11. Izmaiņas krājumos	P.52 + P.53		1,8	-0,1	0,0
12. Preču un pakalpojumu tirdzniecības balance	B.11		0,7	0,2	0,2

Tabula 1b: Patēriņa cenu izmaiņas

	EKS Kods	2013	2013	2014	2015
		Līmenis	Pieaugums %		
1. IKP deflators			1,1	0,9	2,4
2. Privātā patēriņa deflators			0,4	1,0	2,4
3. SPCI			0,0	0,8	2,4
4. Valdības patēriņa deflators			3,8	0,0	2,0
5. Investīciju deflators			2,7	1,5	2,4
6. Eksporta cenu deflators			1,3	-0,5	0,0
7. Importa cenu deflators			0,7	-0,3	0,0

Tabula 1c: Darba tirgus attīstība

	EKS Kods	2013	2013	2014	2015
		Līmenis	Pieaugums %		
1. Nodarbinātība, cilvēki, tūkst.		893,9	2,1	0,3	0,2
2. Nostrādātās stundas		1289793194,0	2,4	0,4	0,2
3. Bezdarbs (%)			11,9	10,8	10,1
4. Produktivitāte uz nodarbināto			2,1	2,6	2,5
5. Produktivitāte stundā			1,7	2,5	2,5
6. Darbinieku atalgojums kopā, mljrd. euro	D.1	9,6	11,6	7,3	4,7
7. Bruto alga, euro		716,2	4,6	7,0	4,5

Tabula 1d: Sektoru bilances

	EKS Kods	2013	2014	2015
		% no IKP		
1. Neto aizdevumi/aizņēmumi attiecībā pret pārējām valstīm	B.9	0,1	0,6	0,5
no kā				
Preču un pakalpojumu bilance		-3,3	-2,9	-2,8
Primāro ienākumu un transfēru bilance		1,0	1,1	0,9
Kapitāla kants		2,5	2,4	2,4
2. Neto aizdevumi/aizņēmumi privātajā sektorā	B.9	0,3	2,0	1,7
3. Neto aizdevumi/aizņēmumi valdības sektorā	EDP B.9	-1,0	-1,5	-1,0
4. Statistiskā novirze		0,8	0,0	0,0

Fiskālā stratēģija un strukturālās bilances mērķi

Latvijas fiskālā politika nav mainīta un ir aprakstīta Latvijas Stabilitātes programmā 2014.-2017.gadam.

Strukturālās bilances mērķis 2015.gadā ir noteikts atbilstoši Fiskālās disciplīnas likumam (FDL) un ir -1,0% no IKP un atbilst Latvijas Stabilitātes programmā 2015.gadam noteiktajam mērķim. 2015.gada budžeta bilances cikliskā komponente ir samazinājusies pret Stabilitātes programmā prognozēto no 0,2% no IKP uz 0% no IKP. Līdz ar to pieļaujamais vispārējās valdības nominālais deficīts ir pieaudzis no 0,8% no IKP uz 1,0% no IKP.

Tabula 2.a: Vispārējās valdības budžeta mērķi sadalījumā pa apakšsektoriem

	EKS Kods	2014	2015
		% no IKP	
Neto aizdevumi (+) vai aizņēmumi (-) (B.9) pa apakš-sektoriem			
1. Vispārējā valdība	S.13	-1,5	-1,0
2. Centrālā valdība	S.1311	-1,9	
3. Štatu valdība	S.1312		
4. Vietējā valdība	S.1313	-0,2	
5. Sociālās nodrošināšanas fondi	S.1314	0,6	
6. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3
7. Primārā balance		-0,04	0,3
8. Vienreizēji un citi īslaicīgi pasākumi		-0,4	
9. Reālā IKP pieaugums (%) (=1. Tabulā 1.a)		2,9	2,8
10. Potenciālā IKP pieaugums (=2 Tabulā 1.a)		3,0	3,3
iemaksas:			
- darbaspēks		0,4	0,5
- kapitāls		1,1	1,1
- kopējais faktoru ražīgums		1,5	1,7
11. Starpība starp faktisko un potenciālo IKP (% no potenciālā IKP)		0,7	0,1
12. Budžeta bilances cikliskā komponente (% no IKP)		0,2	0,0
13. Cikliski koriģētā balance (1 - 12) (% no IKP)		-1,7	-1,0
14. Cikliski koriģētā primārā balance (13 + 6) (% no IKP)		-0,3	0,2
15. Strukturālā balance (13 - 8) (% no IKP)		-1,4	-1,0

Tabula 2.b: Vispārējās valdības parāda attīstība 2014.-2015.gadā

% no IKP	EKS kods	2014	2015
1. Bruto parāds		39,7	34,6
2. Bruto parāda izmaiņas		2,8	-3,1
Kopējā parāda izmaiņas ietekmējošie faktori			
3. Primārā bilance		-0,04	0,3
4. Procentu maksājumi	EDP D.41	1,4	1,3
5. Krājumu izmaiņas, t.sk.		1,4	-4,3
Valsts parāda netiešā procentu likme		3,9	3,3
Citi mainīgie			
6. Likvidi finanšu aktīvi			
7. Neto finansiālais parāds (7=1-6)			
8. Parāda amortizācija		1,8	0,7
9. Ārvalstu valūtā denominētā parāda īpatsvars		24,4	31,7
10. Vidējā dzēšana		4,81 years	
<i>Informācijai - aprēķinos izmantotie IKP dati:</i>			
IKP faktiskajās cenās, milj.euro		24 107,0	25 365,6

Tabula 2.c: Netiešās saistības

% no IKP	2014	2015
Valsts un pašvaldību garantijas	2,0	1,9
IKP	24 107,0	25 365,6

Tabula 3: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu prognozes pie nemainīgas politikas sadalījumā pa galvenajām komponentēm

	EKS Kods	2014	2015
		% no IKP	% no IKP
1. Kopējie ieņēmumi pie nemainīgas politikas	TR	34,7	33,0
t.sk.			
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	12,0	11,9
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	7,6	7,3
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	8,6	8,2
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5
1.6. Pārējie ieņēmumi		5,8	5,0
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		28,5	27,8
2. Kopējie izdevumi pie nemainīgas politikas	TE	36,2	34,0
t.sk.			
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	9,4	9,1
2.2. Starppatēriņš	P.2	6,5	6,2
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	10,3	10,3
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3
2.5. Subsīdijas	D.3	0,6	0,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	4,0	3,5
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,4	0,0
2.8. Pārējie izdevumi		3,5	3,0

Tabula 4.a: Vispārējās valdības izdevumu un ieņēmumu mērķi sadalījumā pa galvenajām komponentēm

	EKS Kods	2014	2015
		% no IKP	
1. Ieņēmumu plāna kopsumma	TR	34,7	33,0
t.sk.			
1.1. Ražošanas un importa nodokļi	D.2	12,0	11,9
1.2. Ienākuma un mantas kārtējie nodokļi	D.5	7,6	7,3
1.3. Kapitāla nodokļi	D.91	0,0	0,0
1.4. Sociālās iemaksas	D.61	8,6	8,2
1.5. Īpašuma ienākumi	D.4	0,7	0,5
1.6. Pārējie ieņēmumi		5,8	5,0
Nodokļu slogs (D.2+D.5+D.61+D.91-D.995)		28,5	27,8
2. Izdevumu plāna kopsumma	TE3	36,2	34,0
t.sk.			
2.1. Atlīdzība nodarbinātajiem	D.1	9,4	9,1
2.2. Starppatēriņš	P.2	6,5	6,2
2.3. Sociālie maksājumi	D.62 D.632	10,3	10,3
tai skaitā bezdarbnieku pabalsti		0,4	0,4
2.4. Procentu izdevumi	D.41	1,4	1,3
2.5. Subsīdijas	D.3	0,6	0,6
2.6. Bruto kopējā pamatkapitāla veidošana	P.51	4,0	3,5
2.7. Kapitālo izdevumu transferti	D.9	0,4	0,0
2.8. Pārējie izdevumi		3,5	3,0

4.c.i) Vispārējās valdības izdevumi izglītībai, veselības aprūpei un nodarbinātībai

	2014		2015	
	% no IKP	% no vispārējās valdības izdevumiem	% no IKP	% no vispārējās valdības izdevumiem
Izglītība	5,4	15,0	5,1	14,9
Veselība	3,8	10,6	3,6	10,5
Nodarbinātība	0,2	0,5	0,2	0,5

4.c.ii) Vispārējās valdības izdevumi funkciju sadalījumā

	COFOG Kods	2014	2015
		% no IKP	% no IKP
1. Vispārējie sabiedriskie pakalpojumi	1	4,5	4,2
2. Aizsardzība	2	0,9	1,0
3. Sabiedriskā kārtība un drošība	3	1,8	1,7
4. Ekonomiskā darbība	4	5,2	4,9
5. Vides aizsardzība	5	0,7	0,7
6. Mājoklis un komunālā saimniecība	6	1,2	1,1
7. Veselība	7	3,8	3,6
8. Atpūta, kultūra un reliģija	8	1,5	1,4
9. Izglītība	9	5,4	5,1
10. Sociālā aizsardzība	10	11,2	10,4
11. Kopējie izdevumi	TE	36,2	34,0

Tabula 4.b: Izdevumi, kas tiek izslēgti no izdevumu kritērija

	EKS Kods	2013	2013	2014	2015
		milj. euro	% no IKP		
1. Izdevumi ārvalstu finanšu palīdzības projektiem, kas atbilst saņemtajiem ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumiem		1100,5	4,7	5,2	4,4
2. Cikliskie izdevumi bezdarbnieku pabalstiem					
3. Diskrecionāri ieņēmumu pasākumi		-58,0	-0,2	0,0	-0,2
4. Ieņēmumu palielinājums, kas apstiprināts ar likumu					

2014.gadā vispārējās valdības budžeta deficīts tiek prognozēts 1,5% no IKP, kas salīdzinot ar prognozēto Stabilitātes programmā, ir par 0,5 procentpunktiem augstāks. Deficīta palielināšanos galvenokārt ietekmēja nodokļu ieņēmumu samazinājums atbilstoši jaunākajam makroekonomiskās attīstības scenārijam, kā arī izdevumu pieaugums sociālajiem pabalstiem, iemaksām ES budžetā, kā arī citām izdevumu pozīcijām, ņemot vērā to faktisko izpildi š.g. 8 mēnešos, un citi vienreizējie faktori.

Savukārt, 2015.gadā vispārējās valdības budžeta deficīts pie nemainīgas valdības politikas scenārija tiek prognozēts 1,0 % no IKP, kas ir par 0,2 procentpunktiem augstāks salīdzinājumā ar Stabilitātes programmas prognozi. To galvenokārt noteica nodokļu ieņēmumu prognozes samazinājums atbilstoši jaunākajam makroekonomiskās attīstības scenārijam un lielāki izdevumi sociālajiem pabalstiem, kā arī ņemts vērā papildus nepieciešamais finansējums aizsardzībai, lai izpildītu likumdošanā noteiktās prasības.

Ņemot vērā to, ka bilances cikliskā komponente 2015.gadā tiek prognozēta 0% no IKP, Vispārējās valdības strukturālā bilance pie nemainīgas politikas tiek prognozēta 1,0% no IKP, kas atbilst strukturālās bilances mērķim. Līdz ar to fiskālā telpa jauniem ieņēmumiem samazinošiem vai izdevumiem palielinošiem pasākumiem ir 0.

Tabula 5: Salīdzinājums ar Stabilitātes programmu 2014-2017

	EKS Kods	2013	2014	2015
		% no IKP		
Vispārējās valdības budžeta bilance	B.9			
Stabilitātes programma		-1,0	-1,0	-0,8
Vispārējās valdības budžeta plāna projekts		-1,0	-1,5	
Starpība		0,0	-0,5	
Vispārējās valdības budžeta bilance pie nemainīgas politikas	B.9			
Stabilitātes programma		-1,0	-1,0	-0,8
Vispārējās valdības budžeta plāna projekts		-1,0	-1,5	-1,0
Starpība		0,0	-0,5	-0,2

Tabula 6.a: Valstu specifiskās rekomendācijas

Informācija tiks atjaunota. Pašlaik skatīt Latvijas Nacionālo reformu programmu:
http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/nrp2014_latvia_lv.pdf

Tabula 6.b: ES Stratēģijas noteiktie mērķi attiecībā uz izaugsmi un darbu

Informācija tiks atjaunota. Pašlaik skatīt Latvijas Nacionālo reformu programmu:
http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/nrp2014_latvia_lv.pdf

Pielikums: Metodoloģiskie aspekti

Makroekonomiskās prognozes tiek veidotas vidēja termiņa makroekonomiskajā modelī, kas nodrošina makroekonomisko attiecību ievērošanu prognozēs un par pamatu izmanto īstermiņa un vidēja termiņa ekonometrisko modeļu rezultātus, kā arī eksperta vērtējumus.

Sagatavojot nodokļu ieņēmumu prognozes tiek izmantotas plaši pazīstamas prognozēšanas metodes un pieņēmumi, tomēr visvairāk tiek izmantots prognozēšanai speciāli izstrādāts rīks, t.i., modelis LATIM-F. Biežāk izmantotie nodokļu ieņēmumu prognozēšanas paņēmieni:

- izmantojot detalizētu nodokļa ieņēmumu aprēķinu;
- prognozējot nodokļu ieņēmumu īpatsvaru IKP, %;
- prognozējot nodokļa reālās apliekamās bāzes / modelētās bāzes attiecību;
- izmantojot eksperta novērtējumu;
- izmantojot citus paņēmienus.

Lai aprēķinātu nodokļu ieņēmumu prognozes, Finanšu ministrija, kā tika minēts iepriekš, izmanto nodokļu ieņēmumu prognožu modeli LATIM-F, kura galvenās sastāvdaļas ir makroekonomisko rādītāju datu bāze, faktisko nodokļu ieņēmumu datu bāze un likumdošanas izmaiņas (ieskaitot nodokļu likmes utt.). Tāpat analizē tiek izmatota Valsts kases, Valsts ieņēmumu dienesta, Centrālās statistikas pārvaldes u.c. informācija.